

Efekat emisije gasova staklene baše iz živinarske proizvodnje, na ostale elemente poljoprivredne proizvodnje

- Gasovi staklene bašte (GHG - Greenhouse gas) predstavljaju jedan od značajnijih faktora koji dovode do klimatskih promena, a poljoprivreda ima značajan doprinos u njihovoj emisiji.
- Analizirajući u tom smislu doprinos pojedinih grana poljoprivrede, živinarstvo ima značajnu ulogu jer je na globalnom nivou grana stočarstva koja beleži trend porasta.
- Brojna istraživanja pokazuju da je, na nivou stočarstva u celini, doprinos živinarstva emisiji ovih gasova približno do 10%.
- To je značajan udeo, iako daleko manji nego kada se radi o govedarstvu.
- Najznačajni gasovi staklene bašte su ugljen dioksid, metan i azot oksid.

Osnovni izvori emisije u živinarstvu

- Emisija iz digestivnog trakta – manje nego u slučaju goveda.
- Manipulacija stajnjakom – naročito u anaerobnim uslovima.
- Proizvodnja hrane – podrazumeva proizvodnju stočne hrane za živinu, i u skladu sa tim primenu đubriva kao i utrošak energije u tom procesu.
- Utrošak energije – U živinarstvu je utrošak energije za potrebe zagrevanja, rashlađivanja i osvetljenja veoma veliki, što se dovodi u vezu sa pojačanom emisijom ugljen dioksida.

Poređenje sa drugim granama poljoprivrede

- Govedarstvo
- Svinjarstvo
- Ratarstvo

Govedarstvo

- Smatra se da goveda imaju najveći doprinos u emisiji štetnih gasova, pre svega metana.
- Prvenstveno zbog specifičnosti procesa u njihovim organima za varenje.
- Čak oko 65% od ukupne emisije štetnih gasova u stočarstvu je posledica govedarske proizvodnje.

Svinjarstvo

- Svinje su kao emitori štetnih gasova na poziciji između goveda i živine.
- U slučaju svinjarstva primarna emisija je iz stajnjaka i proizvodnje stočne hrane.
- Svinjarstvo u ukupnoj stočarskoj emisiji štetnih gasova učestvuje sa nešto preko 10%.

Ratarstvo

- Ratarska proizvodnja za posledicu nema emisiju metana, ali je izvor emisije velikih količina azor oksida, zbog primene đubriva.
- Obim emisije u velikoj meri zavisi od tipa useva i primenjenih agrotehničkih mera.

Pitanja za proveru znanja

Udeo živinarstva u produkciji GHG
gasova u stočarstvu je:

- a) do 10%
- b) preko 10%
- c) do 65%

Udeo živinarstva u produkciji GHG
gasova u stočarstvu je:

a) do 10%

~~b) preko 10%~~

~~c) do 65%~~